

ELS ACORDS DE PAU A GUATEMALA

El 29 de desembre de 1997 es va posar fi a una guerra que havia durat 36 anys i que es va cobrar prop de 150 mil morts, 440 llogarets arrasats, 100 mil refugiats, i un gran nombre de viudots/viudes i nins orfes, indígenes majoritàriament.

La part substancial dels acords recull una àmplia agenda, en la qual es toquen aspectes econòmics, polítics, socials i militars d'ample abast.

Els acords signats són sobre: drets humans, poblacions desarrelades, identitat i dret dels pobles indígenes (reforma educativa...) aspectes socio-econòmics (reforma agrària,...), enfortiment del poder civil i funció de l'exèrcit en una societat democràtica.

Els nostres lectors coneixen l'estreta relació que l'STEI i *PISSARRA* estan mantenint amb diversos sectors de la població de Guatemala i de manera especial amb els docents d'aquell país. És per això que ens alegrem enormement d'aquests acords i animam a tots els implicats a fer el possible perquè la lletra es converteixi en realitat.

Conscients de la importància de l'educació, reproduïm pels nostres lectors el contingut que fa referència explícita al tema educatiu.

ACORD SOBRE IDENTITAT I DRETS DELS POBLES INDÍGENES. REFORMA EDUCATIVA

1. El sistema educatiu és un dels vehicles més importants per a la transmissió i desenvolupament dels valors i coneixements culturals. Ha de respondre a la diversitat cultural i lingüística de Guatemala, reconeixent i enfortint la identitat cultural indígena, els valors i sistemes educatius maies i dels altres pobles indígenes, l'accés a l'educació formal i no formal tot incloent dins els currículums nacionals les concepcions educatives indígenes.

2. Per això el Govern es compromet a impulsar una reforma del sistema educatiu amb les característiques següents:

2.1. Descentralitzat i regionalitzat a fi que s'adapti a les necessitats i especificitats lingüístiques i culturals.

2.2. Atorgar a les comunitats i a les famílies, com a font d'educació, un paper

destacat en la definició del currículum i del calendari escolar i la capacitat de proposar els nomenaments i canvis dels seus mestres de manera que responguin als interessos de les comunitats educatives i culturals.

2.3. Integrar les concepcions educatives maia i dels altres pobles indígenes, amb

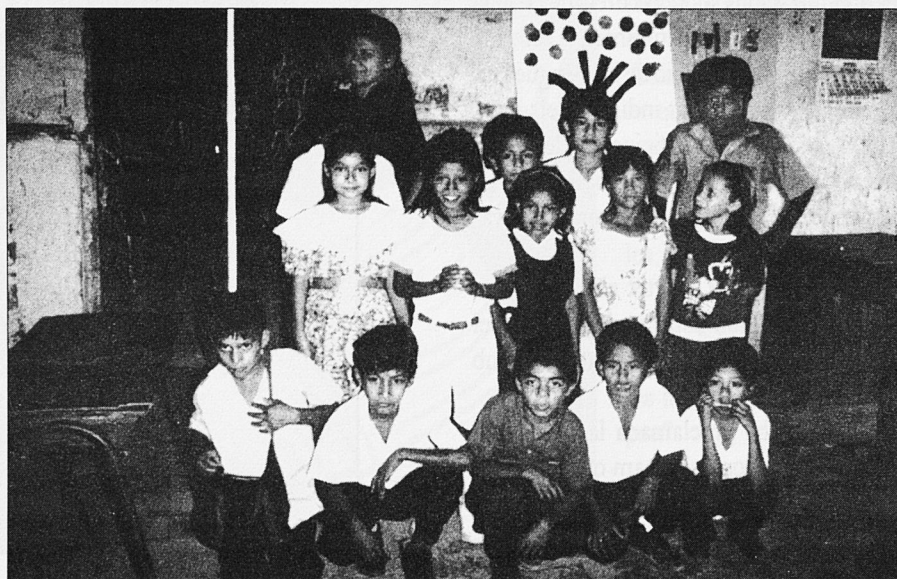
els seus components filosòfics, científics, artístics, pedagògics, històrics, lingüístics i político-socials, com una component de la reforma educativa integral.

2.4. Ampliar i impulsar l'educació bilingüe intercultural i valoritzar l'estudi i coneixement dels idiomes indígenes a tots els nivells de l'educació.

2.5. Promoure la millora de les condicions socio-econòmiques de vida de les comunitats, a través del desenvolupament dels valors, continguts i mètodes de la cultura de la comunitat, la innovació tecnològica i el principi ètic de conversació del medi ambient.

2.6. Incloure en els plans educatius continguts que enforteixin la unitat nacional en el respecte de la diversitat cultural.

2.7. Contractar i capacitar mestres bilingües i funcionaris tècnics administratius indígenes per desenvolupar l'educació en les seves comunitats i institucionalitzar mecanismes de consulta i participació amb els representants de comunitats i organitzacions indígenes en el procés educatiu.

2.8. Cercar el compliment efectiu del dret constitucional a l'educació que respongui a tota la població, especialment en les comunitats indígenes en què es mostren els nivells més baixos d'atenció educativa, generalitzant la seva cobertura i promovent modalitats que facilitin l'assoliment d'aquests objectius.

2.9. Incrementar el pressupost del Ministeri d'Educació, per tal que una part substancial d'aquest increment s'assigni a la implementació de la reforma educativa.

3. En el context de la reforma educativa, es tindran plenament en compte les distintes experiències educatives maies; se seguiran impulsant les Escoles Maies i es consolidarà el Programa Nacional d'Educació Bilingüe Intercultural per als pobles indígenes i la franja de Llengua i Cultura Maia per a tota la població escolar de Guatemala. Així mateix es promourà la creació d'una Universitat Maia o entitats d'estudi superior indígena i el funcionament del Consell Nacional d'Educació Maia.

4. Per facilitar l'accés dels indígenes a l'educació formal i no formal, s'enfortirà el sistema de beques i bosses d'estudi. Igualment es corregirà aquell material didàctic que expressi estereotips culturals i de gènere.

5. Per realitzar el disseny d'aquesta reforma, es constituirà una comissió paritària integrada per representants del Govern i de les organitzacions indígenes. □

ESPECIALISTES EN ARTICLES
DE MUNTANYA, CAMPING,
ESQUI I ESCALADA

ES REFUGI

Via Sindicat, 21 pati interior
(antic edifici del Sindicat Forà)

Telèfon 71 67 31
07002 Ciutat de Mallorca

<<< >>>

20è ANIVERSARI

T'EQUPAM PER A L'AVENTURA

*Casa
Domar
Flores*

**ARTICLES
PER A ARTISTES**

PAPERS PINTATS

PINTURES

MARCS I MOTLLURES

Sant Miquel, 77
Tel. 72 14 83
07002 Palma de Mallorca